

Nov. 15, 2022

ምርጫና ሕይወት ይኹን

“ ሎሚ ሞትን በረከትን መርገምን ኣብ ቅድሜኹም ኣንቢረልኩም ከም ዘሎኹ፥ ሰማይን ምድርን ምስክረይ እዮም። እምበኣርሲ ንስኻትኩምን ዘርእኹምን ብሕይወት ምእንቲ ክትነብሩ ሕይወት ሕረዩ።ዘዳ30፥19

ወዲ ሰብ ኣብ ኣእምሮኡ ብዝኣከበሩ ሓበሬታ መሰረት ኣብ መዓልታዊ ሕይወቱ ናእሽቱን ዓበይትን ውሳኔታት ወይ ምርጫታት ከካይድ ዝተፈጥረ ፍጥረት እዩ። ኣብ ካልኢታት ዝውስኖ ውሳኔ ንሕይወቱ ብኣሉታዊ ወይ ከኣ ብእወንታዊ ናይ ምጽላው ተኸእሎ ኣለዎ። ስለዚ ንዝገብሮ ውሳኔ ወይ ምርጫ ብቅኑዕ ሓበሬታ ተሰንዩ ክገብሮ ከሎ ንሕይወቱ ዘዕግቦ ወይ ሓጎስ ክህቦ ዘለዎ ተኸእሎ ልዑል ክኸውን ይኸእል ።

እዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቂሱ ዘሎ ጥቅሲ ቅዱስ መጽሓፍ ኣምላኽ ንሕዝቢ እስራኤል ካብ ባርነት ግብጹ ኣውጺኡ ንእኡ ከምልኹን ከገልግሉን ምእንቲ ሕጊ ድሕሪ ምሃቡ ዝተጻሕፈ እዩ። ሕዝቢ እስራኤል ውሳኔኦም ብቅኑዕ ሓበሬታ ምእንቲ ክስነ ዝተጻሕፈ እዩ። ነቲ ንሓቂ ካብ ሓሶት ንክፋእ ካብ ጽቡቕ ክፈልዩሉ ዝተዋህቦም ንፍቅሪ ኣምላኽን ብጻይን ዝምልከት ሕጊ ምፍጻም ሕይወት ምኻኑ ብሓጺሩ ትገልጽን ትሕብርን ጠቅሲ እያ። እስራኤላውያን ንኣምላኽ ኣብ ዘይሰምዑሉ ንሞትን መርገምን ኣብ ዝመረጹሉ ጊዜ ካብ ሰላማዊ ሕይወት ርሒቆም ኣደዳ ስደትን ውርደትን ሕስራንን ይኹኑ ከምዝነበሩ ኣብ ታሪኽም ተሰነዱ ንረኽቡ።

ኣብ ሓዲሽ ኪዳን እንተረኣናውን እቲ ቃል ኣብ ኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት ለቢሱ ንርኢ። ኢየሱስ ስለ ወዲ ሰብ ገዛእ ርእሱ ኣብ መስቀል ብምስዋዕ ካብ ዕዳ ሕግን ሓጢአትን መርገምን ሞትን ሓራ ከምዘውጽኦ ቃል ኣምላኽ ይነግረና። ኢየሱስ ንወዲ ሰብ ብቃሉን ብግብሩን ኣብነት ብምኻን ንእኡ ክስዕብ እሞ ሕይወት ክረክብ ይዕድሞ። ብቃሉ “ኣነ መንገድን ሓቅን ሕይወትን እዩ” ብምባል ወዲ ሰብ ኣእጋሩ ንመደናገሪን ጠዋይን መንገዲ ገዲፈን ብቅኑዕ መንገዲ ክኸዳ ሕልናኡን ኣእምሮኡን ብሓሶትን ግጉይን ሓሳባት ከይታለል ብእምነት በሪህን ክርእያ ይሕብሮ። ወዲ ሰብ ንቃል ክርስቶስ ሰሚዑ ምስ ኣምላኽ ርክቡ ብጸሎት ኣደልዲሉ ምስ ካልኣት ሰባት ብፍቕሪን ብፍትሕን ሓቢሩ ምስ ዚነብር ሕይወት ከምዝረክብ ዘረጋግጽን ዝሕብርን ቃል እዩ። ሎሚውን ወዲ ሰብ ንፈጣሪኡን ንሰብን ዝግብኡም ኣምልኹን ክብርን ክህብ እሞ ሰላምን ሓቀይና ሓጎስን ሕይወትን ክረክብ ክመርጽ ወይ ክወሰን ከምዘለዎ ዘዘኻኸር ሕያው ቃል ኮይኑ ይርከብ።

እንተኾነ ወዲ ሰብ ካብ ሕይወት ሞት ካብ ሓቀይና ኣምልኾ ኣምላኽ ኣምልኾ ጣዖት ክመርጽ ንዕዘብ ።

ኣምልኾ ጣዖት ማለት እንታይ ማለት እዩ?

ጣዖት ካብ ግሪኽ ዝመጸ ቃል ኮይኑ ትርጉሙ ሓደ ካብ ትርጉሙ ሃለውሳ ዘይሎ ነገር ይለምዕ። እምነት ክርስትና ንናይ ኣሕዛብ (ሮማውያን) ኣምላኽቲ ዘመልክቱ ምስልታት ምስጋድ ወይ ምምላኽ ንዘይሎ ምምላኽ ጣዖት እዩ ብምባል ይነጽግዎ ነበሩ።

ብናይ ጊዜና ኣተሓሳስባ ጣዖት ወዲ ሰብ ንህላዌ ኣምላኽ ነጹጉ ወይ ንስልጣንን ጎይትነትን ኣምላኽ ሸለልትነት ብምርኣይ ንገዛእ ርእሱ ዘምልኽሉ ኩነት ክብሃል ይከኣል። ብዝተፈላለዩ መልክዕ ኣብ ግላውን ማሕበራውን ፖለቲካውን ቁጠባውን ሃይማኖታውን ሕይወት ወዲ ሰብ ክግለጽ ዝኽእል ተርእዮ እዩ።

ብካልእ ኣዘራርባ ሰብ ቅድሚኡ ኣምላኽ ሰራዕ ትርጉም ሕይወት ወይ ሓጎስ ክህበኒ ይኽእል ኢሉ ዘኽብር ዝኣምኖን ዋጋ ዝኸፍለሉን ዝጽግዎን ጊዜኡን ስሚዕቱን ልቡን ኣእምሮኡን ዝህሮ ሓሳብ ወይ ግዙፍ ነገር ጣዖት ተባሂሉ ክግለጽ ይከኣል።

ግለ ሰብ ቅድሚኡ ኣምላኽን ሰብን ዝሰርዖም ሓሳብ እዞም ዝስዕቡ ክኾኑ ይኽእሉ።

- ንገዛእ ርእሱ ቅድምና ሂሱ ንኩሉ ብንኣይ ጥራይ ይጥግመኒ ዝብል መንፈስ ዝምራሕ። ብስሉዕን ዘይስሩዑን መንገዲ ምስ ካልኣት ክዛመድን ክራኽብን ቀንዲ ምኽንያት ርክቡ ኣነ ብኸመይ ይጥቀም ዝብል መንፈስ ዘለዎ ሰብ ንርእሱ ዘምልኽ ሰብ እዩ ክብሃል ይከኣል ።
- ኣነ ከም ካልኣት ኣይኮንኩን ብዝብል ትዕቢት ንገዛእ ርእሱ ከም ጻዳቕ ዝርኢ ጥራይ ዘይኮነስ ሰባት ኣገዳሲ ምኻንይ ክፈልጡለይ ኣለዎም ብዝብል ሓሳብ ሕይወቱ ዝመርሕ ሰብ ርእሱ ዘምልኽ እዩ። ትዕቢተይና ብዘይካይ ኩሉ ሰብ ግጉይ ኣነ ናይ ኩሉ ኪኢላን ፈላጥን ዓለም ብመሉኡ ንኣይ ክሰምዕን ክኽብርን ኣለዎ ይብል። ንኣብነት ብዛዕባ ሃገርን ሃይማኖትን ፖለቲካን ውድብን ካባኻ ዝተፈለ ኣራኣእያን ሓሳብን ርድኢትን ዝዘለዎ ከማይ ስለ ዘይመሰለ ዘይሓሰብን ብምባል ክጸብኦ ክንጽሎ ከናሽዎ ክጸርፎ ከጥፍኦ ኣሎኒ እናበልካ መሰል ሰባት ምግፋፍ ኣምልኾ ጣዖት እዩ።
- ዘይቅነዕን ስሉዕን ክብሪን ፍትወትን ካብ ሰብ ብፍላይ ካብ ቤተሰብይ ኣዕሩኽተይ መሓዙተይ ይግባኣኒ ምባልን ምጽባይን። ሸውሃተይ ኣየዕገቡንን ካብ ዝብል ኣተና ንሰባት ብዓይኒ ጽልኢ ቁምታን ቅንኢ ሕነ ምፍዳይን ምርኣይ፣
- ንካልኣት ሰባት ካብ ፍርሒ ወይ ዕዉር ፍቕሪ ነቁልካ ልዕሊ ኣምላኽ ሰሪዕካ ምስማዖምን ምኽታሎምን ኣብ ክንድኦም ተሓሊቅካ ንካልኣት ምስዳድ ጣዖት እዩ። ንዝኾነ ሃይማኖታው ፖለቲካውን ዓሌታውን ውድባውን መራሒ ካብ ዝግብኦ ንላዕሊ

ክብሪ ምህብ ኣብ ዝገለጹ እዞን ብኣገባብ ሓሳብካ ከይገለጽካ ምጽቃጥ ጥራሕ ዘይኮነስ ፍትሒ ኣብ ዝረገጸሉ ጊዜ ብዕውር ተኣዝዞ ግርም ኣለኻ እናበልካ ምትሕብባር ንጣዖት ምምላኽ እዩ።

ግለ ሰብ ካብ ኣምላኽን ብጻዩን ንላዕሊ ዘፍቅርም ግዙፍ ነገራት እዞም ዝስዕቡ ክጥቀሱ ይኽእሉ።

- ንገንዘብን ንዋት ምፍቃር፣ እዚ ማለት ንገንዘብን ንዋትን ክተጥሪ ክትብል ነብሰኻ ረሲዕካ ለይትን መዓልትን ልዕሊ ዓቕምኻ ክትሰርሕ ምፍቃን። ብናይ ካልኣት ንብረትን ሃብትን ምቕናእን ኣብ ውድድር መንፈስ ምእታውን። ብስውርን ብምጥፍፋእን ብምትላልን ስርቅን ገንዘብ ክተካዕብት ምስራሕን ምእንቲ ጊዜያዊ ራብሓ ንፍትሒ ረገጽካ ሰብ ምብዳል ምጥላም ምቅታል ኣምልኻ ጣዖት እዩ።
- ሰብ ምኳንካ ረሲዕካ ብዘለካ ግዙፍ ነገራት ትርጉም ሕይወት ክትረከብ ምፍቃንን ከምኡውን ብትዕቢት ተታሊልካ ዘለካ ንብረት ብሓይልኻን ብክእለትካን ከምዘጥረኻዮ ምእማን።
- ንገንዘብ ዝፈጥር ደስታ ማለት ክቱር ስለዕ መግብን መስተን ሓሸሸን ጾታዊ ርክብን ምዝውታር ከምኡውን ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢ ብዙሓት ዝርከብ ፖርኖግራፊ ምርኣይ ገንዘብ ከምዘለካ ንምርኣይን ዘየድልየካ ግዑዝ ጨርቀመርቂን ንብረትን ምግዛእን ከንቲ ክብሪ ደሊኻ ዝግበር ውራይ ኣምልኻ ጣዖት ክኸውን ይኽእል እዩ።

ኣምልኻ ጣዖት ብጉጅለ ብመንግስቲ ብሃማኖታዊ ብናይ ቁጠባ ትካላት ደረጃ ክርኣ ከሎ ተመሳሳሊ ኣብዚ ላዕሊ ዝተጠቐስ ኮይኑ ካብኡ ዝፍለየሉ ምኽንያት ብዘተ ብምኽሪ ብግሁድን ብረቂቅን ስልቲ ሓቢርካ ዝግበር ምርጫ ክፍኣት ምኳን እዩ። ሰባት ብትካል ደረጃ ንቦታ ኣምላኽ ተኪኦም ንጊዜያዊ ስልጣንን ራብሓንን ዝኖን ባህታን ክብሉ ሓቢርም ሓላፍነት ዝጎደሎ ተግባር ክፍጽሙ ከለዉ ጣዖት ክብሃል ይከኣል። ከምኡውን ልዕልና ስነ-ሓሳብካ ኣብ ልዕሊ ካልኣት ንምርግጋጽ ብግሁድን ስውርን ኣገባብ ሓይሊ ተጠቕምካ ክትፍጽም ምድላይ ጣዖት ክኸውን ይኽእል።

ንኣብነት ሓደ ሕብረተሰብ ንሓደ ካልእ ሕብረተሰብ ብመቦቐሉ ብዓሌቲ ብቋንቋኡ ብሃይማኖቲ ብፖለታካዊ ስነ-ሓሳብ ካብኡ ዝተፈለ ብምኳን ጥራይ ኣብ ዓለም ክነብር ዩብሉን ዝብል ሓሳብ ሓዙ ከተግብር ክጽዕር ከሎ ኣንጻር ኣምልኻ ኣምላኽ እዩ። ከመይሲ ሓደ ካብቲ ንኣምላኽ ቅነዕ ኣምልኻና ንገልጸሉ ንካልኣት ብምፍቃርን ብምግልጋልን ናይ ካልኣት ብምኽባርን ድኣ እምበር ነቲ ኣምላኽ ዝሃበም መሰላት ብምግፋፍ ኣይኮነን።

ሕብረተሰብ ኣብ ሕይወቱ ቅድምና ኣምላኽ ነጹጉ ክካየድ ከሎ ኣብ ግብረ-ገብነታዊ /ሞራላዊ/ ውድቀትን መንፈሳዊ ዑረትን ብቀሊሉ ክጥሕል ስዝኽእል ክነቅሕን ንገዛእ ርእሱ ክምርምርን ክኣገዳሲ እዩ።

ወዲ ሰብ ኣብ ዓለም ብማሕበር ተጠርኒፉ ክነበር እዩ ተፈጠሩ። ወዲ ሰብ በይኑ ኮይኑ ክሰርሖ ዘይክእል ጉዳይ ስለ ዘሎዎ ብሓባር ኮይኑ ምእንቲ ክሰርሖዎ ብጉጅለን ብማሕበርን ብትካላትን ብመንግስትን ተጠርኒፉ ወፊራ የካይድ። ንኣብነት ካብዞም ዝተጠቐሱ እቲ ዝለዓለ ጥርናፊ ዘለዎ መንግስቲ እዩ። ኣመጸጽኣን ታሪኽን ዓይነትን መንግስቲ ንጎድኒ ገዲፍካ መንግስቲ ማለት እንታይ ማለት እዩ ዝብል ሕቶ ምሕታት ኣገዳሲ እዩ። መንግስቲ ማለት ብሓጺሩ ግለ ሰብ ንበይኑ ክፍጽም ንዘይክእል ስራሕ ንክሰርሖ ህዝቢ ብሕጊ ንክማሓድሩዎን ክገልግሉዎን መሪጹ ስልጣን ዝሃቦም ሰባት ማለት እዩ ክብሃል ይከኣል። እቶም ዝተመርጹ ሰባት ንሕዝቢ ሕጊ ብምኽታል ብጥበብን ፍቕርን ፍትሒን ከመሓድርዎን ክገልግልዎን ሓላፍነት ኣለዎም። እንተኾነ እቶም ናይ መንግስቲ ሰባት ቅነዕ ምምሕዳር ገዲፎም ነቲ ክገልግልዎ ዝግብኦም ሕዝቢ ጸገሙ ክንዲ ዝፈትሖ ጸገም ክውስኽሉ ይኽእሉ እዮም።

ንኣባላት መንግስቲ ካብቲ ቅነዕ መንገዲ ኣገልግሎት ክኣልዮም ዝኽእሉ ኣምልኾ ገንዘብን ስልጣንን ባህታን /ጾታዊ ቀለብታ/ ክጥቀሱ ይከኣል። ፍቕሪ ገንዘብን ስልጣንን ባህታን ካብቶም ንሰብ ብቀሊሉ ሃሙን ቀልቡን ሰሊቦም ልዕሊ ኣምላኽ ኮይኖም ክቕርቡ ዝኽእሉ ኣምራት ስለ ዝኾኑ በዚኦም ዝተታለለ ኣእምሮ ንኣምላኽን ሰብን ቅድምና ክህቡ ይጽገሙ። ታሪኽ ምስ ንውክስ መንግስቲ ክፉእ ብምግባር ጽቡቕ ነገር ክንረክብ ብምባል እናፈለጡ ዘይሕጋዊ ስራሕ ዝመረጹ ሃገራት ብዙሓት ምዃኖም ይገልጸልና። እቲ ጽቡቕ ዝብሉዎ ስልጣንን ገንዘብን ዝናን ምውናን ክኸውን ይኽእል። ኣብ ታሪኽ መራሕቲ መንግስቲ መተካእታ ኣምላኽ ኮይኖም ሰባት ከምልኹዎም ዝጸዓሩ ከም ሂትለር ፖለቲካ ለኒን ዝኣመሰሉ ክጥቀሱ ይከኣል እዩ።

ሎሚውን እንተኾነ እዚ ክብሃል ዝጸንሖ ኣብ ቅድሚ ዓይንና ዝድገም ዘሎ ኮይኑ ይረኣየካ። ንኣብነት መንግስታት ኢትዮጵያን ኤርትራን ምስ ትግራይ ሕብረተሰብ ዓለም ብኮሮና ተጨኒቐ ኣብ ዝነበረሉ ጊዜ ጉዳይ ሕዝቦም ከይገደሱም ውግእ ምጅማረን ዘሕፍር ተረክቦ እዩ። ከምኡውን ራሻ ኣብ ዩክሬን ትትግብር ዘላ ውግእ ክጥቀስ ይከኣል። እዞን ሃገራት ንዘተ ነጹገን ሓላፍነት ብዝጎደሎ መንገዲ ንውግእ መፍትሒ ጸገም ወሲደን ንህዝቢ ኣብ መከራን ሶቕቓን ውርደትን ስቓይን ሞትን ኣእትየንኦ ይርከባ። ኣብ ልዕሊ ሰብ ዝፍጸም ዘሎ ግህሰትን ዕንወትን ጥፍኣትን ንክትገልጹ ዘደንጹን ዘርምምን ምስ ኣምላኽ ክትማረር ዝደፍኣካ ኩነት እዩ። እዞን ሃገራት ካብ ሞራልን ሕጊን ወጺኦን ኣብ ልዕሊ ሰብ ክፉእ ገበን

ከፍጽሟ ከለዋ ሞትን መርገምን ይሕሸና ይብላ ከምዘሎዋ ዘጠራጥር አይኮነን። ናይዘን ሃገራት ውድቀት ናይ ኩሉ ማሕበረ ሰብ ውድቀትን ወዲ ሰብ ካብ ታሪኽ ዘይምሃር ድኹምን ፍጥረት ምኻኑ የነጽረልካ።

ንኣብነት ብዕለት 27 መስከረም ኣብ ዓዲ ዳዕር ትግራይ ኣብ ልዕሊ ሰላማዊ ሰባት ብደብዳብ ነፊርቲ ዝተገብረ ኢሞራላዊ ቅትለት መርኣያ ሞት ሰብኣውነት እዩ። ነቲ ገበን ዝፈጸሙ ሰባት ካብቲ ክፋእ ልቦም ሞትን ዕንወትን ሓዛ ትንቀሳቀስ ክፍኣት ተፊኦም ክብሃል ይከኣል። ሓላፍነት ወሲዶ ዓገብ ተረኺቡ ዝበለ ኣካል ዘይምርካቡ ፈጸምቲ መንፈስ ድንጋጽን ርሕራሐን ካብ ውሽጦም ዝሃደመ ነቲ ክፋእን ጽቡቕን ዝፈሊ ሕልናኦም ዝረገጹ ሰባት እዮም ንክትብሎም የገድደካ። ውግእ ወዲ ሰብ ንክፋእ ካብ ጽቡቕ ሓሪዩ ብጭካነ ሕልናኡ ዝቐትለሉ ባርያ እቲ ትሑት እንስሳዊ ስሚዒቲ ዘንጸባርቐሉ ምኻኑ ዘራጋግጹሉ ፍጻሜ እዩ። ነቲ ዝተፈጸመ ኢሰብኣዊ ተግባር ሕልና ዘለዎ ሰብ ብስሙ ጸዋዕ “ክፋእ ተግባር” ብምባል ክኹንዮ ይግባእ።

እቲ ዝፈለጠ ሓፋሽ ብፍላይ ቀለም ዝቐመሰ ኢትዮጵያዊ ይኹን ኤርትራዊ ካብ ስሚዒት ቁምታን ጽልእን ሕነ ምፍዳይን ወጺኡ ክኹንዮ ይግባእ። ናይ ምግንዛብ ልቦና ዝወነነን ምክንያታዊ ክኸውን ኣእምሮኣዊ ኣብርሃት ዝተዓደለን ጽቡቕ ክፋእን ክፈሊ ዝክእል ኣባል ሕዝቢ ዓለም ስቅታ ክመርጽ ኣይግባእን። ስቅታ ምምራጽ ተሓባባርቲ ናይ እቶም ንሞትን መርገምን ዚመረጹ ምኻኑ ርዳኤ ነገር እዩ።

ሎሚ እምበኣር ነቲ ንክንዉስን ኣብ ቅድሜና ተቀሪቡ ዘሎ ቃል ብምስትውዓል ብምስማዕ ካብ ውግእን ሞትን ሕይወት ይሕሸና ክንብል ምርጫና ክኸውን ይግባእ። ወዲ ሰብ ንኣምላኽ ከምልኽ እዩ ተፈጠሩ ንኣምላኽ ብቅንዕና ዘምልኽሉ መንገዲ ከኣ ሕይወት ብምምራጽ ስለ ዝኾነ ውግእን ብርሰትን ደው ይበል ክብል ኣለዎ።

በዚ ኣጋጣሚ ብደብዳብ መዳፍዕን ድሮንን ነፊርትን ንዝተጎድኡ ኣብ መንግስቲ ይቀበሎም ንብል። ንቤተ ሰባምን ንመላእ ሕዝቢ ትግራይን ጽንዓት ይሃብ። ካብ ዕጽዋን ክበባን ኣምላኽ ኣዋጽኦ ሂቡ ሰላም ይሃብኩም።

ንሕዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን መላእ ሕዝቢ ዓለምን ኣምላኽ ምሕረቲን ሰላሙን ይልኣኹ!!!

ኣባ ተስፋማሪያም ተክለማሪያም
ኣትላንታ፡ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ
Nov. 15, 2022